

FINNMARK
FYLKESKOMMUNE

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Sør-Varanger kommune

Steinland

GNR. 30, BNR. 9

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Sør-Varanger		
Gardsnavn:	Steinland		
Gardsnummer:	30		
Bruksnummer:	9		
Kartreferanse			
Tiltakshaver:	Oddvar Mortensen		
Adresse:	Presteveien 31, 9900 Kirkenes		
Navn på sak:			
Saksnummer:	07/00555		
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	01.07.2008.	Ved:	Kenneth Webb Vollan, Eirin Basmo Finseth, Solveig Lohne Rongved
Rapport utført:	23.07.2008.	Ved	Solveig Lohne Rongved
Autom. fredete kulturminner i området:		Ja	Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:		Ja	
Fotodokumentasjon:			
Faglige konklusjoner:		<p style="color: green;">Det er registrert ei automatisk freda kulturminne på eiendommen, men planen er ikke i konflikt med dette. Det er flere nyere tids kulturminner på eiendommen som bør bevares. Et kulturminne med uavklart vernestatus må ikke berøres av tiltaket.</p> <p style="text-align: center;">☒ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med automatisk freda kulturminner.</p>	
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐	Planen er i konflikt	☐	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilråd spesialområde
☒	Reg. fullført	☐	Tilråd dispensasjon
☐		☐	Foreløbig uavklart
Merknader:			

BAKGRUNN FOR PLANEN:

Planarbeidet har som målsetting å avklare området i forhold til mellom anna kulturminneloven med tanke på fremtidig bruk. Eier av området og initiativtaker til planen ønsker å bosette seg på eiendommen og på sikt starte med villsau. Turisme er også en mulig bruksform. Det er aktuelt med oppsetting av flere bygg på eiendommen, noe som utløste krav om undersøkelse etter §9 i Kulturminneloven.

OMRÅDET

Det aktuelle området ligger nord i Sør-Varanger kommune, på østsida av Reinøysund ved Ropelv. Det ligger flere bygninger med vernestatus på eiendommen, og det er fra før er det registrert to automatisk freda kulturminner i området, samt et kulturminne med uklar vernestatus. Det ene av disse – en steinalderlokalitet med Askeladden - ID 47223 – ligger utenfor det omsøkte planområdet. Innenfor planområdet er det registrert en gammetuft nær sjøen, og denne er i kulturminnedatabasen *Askeladden* definert med ID 27228. Kulturminnet med uklar vernestatus, Askeladden 17183, ligger også innenfor planområdet. Det dreier seg her om en steingjerde der det skal finnes en stein med mulige helleristninger på.

BESKRIVELSE

TERRENGET

Storparten av området er gammelt jordbrukslandskap, delvis igjengrodd. En del busker og høy vegetasjon gjorde registreringa vanskelig. Skog, busker, åpne gressletter og bregner dominerer vegetasjonen.

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Innenfor planområdet er det fra før registrert et automatisk freda kulturminne, og et kulturminne med usikker vernestatus. Disse er markert som punkt 1 og 2 på kartet s 4 i denne rapporten.

Punkt 1: Det automatisk freda kulturminnet er en skoltesamisk gammetuft (Askeladden 27228). Dette kulturminnet ble ikke gjenfunnet under registreringen, og kan være dekket av masse lagt opp til parkeringsplass. I følge kulturminnedatabasen *Askeladden* skal tufta ligge 8m øst for nøstet på eiendommen, og en meter fra flomålet.

Punkt 2: En mulig helleristning er registrert med usikker vernestatus (Askeladden 17183). Den mulige ristningen skal befinne seg på en stein i et av steingjerdene i området, og har form av uthugde linjer. Denne steinen ble heller ikke gjenfunnet under registreringen. Plasseringen i steingjerdet er derfor usikker, men i *Askeladden* er kulturminnet registrert med et punkt. Denne plasseringen vil uansett være sekundær dersom det virkelig er helleristninger på steinen.

NYERE TIDS KULTURMINNER

Det ble registrert flere nyere tids kulturminner på eiendommen. Disse er nummerert på vedlagt kart.

Punkt 3: Nyere tids forsenkning i terrenget, uten klare veggvoller. Usikkert opphav og funksjon.

Punkt 4: Tuft fra nyere tid med tydelig oppbygde steinvoller. Tufta måler cirka 10x5m, og har to kjellere skilt av 1m brei voll som går på tvers mellom dem. Det vokser bjørk i veggvollene.

Punkt 5: Tuft fra nyere tid. Sammenrast byggverk med treverk synelig. Tufta måler ca 7x5m.

Punkt 6: Steingjerde

Punkt 7: Steingjerde

Punkt 8: Steingjerde. Dette er steingjerdet der den mulige helleristningssteinen skal befinne seg.

Punkt 9: Oval forsenkning i fuktig grunn i område med bregner og bjørkeskog. I forsenkinga er det ingen stein, og svært dyp masse med kraftig kullkonsentrasjon. Usikker funksjon og datering.

Punkt 10: Steingjerde

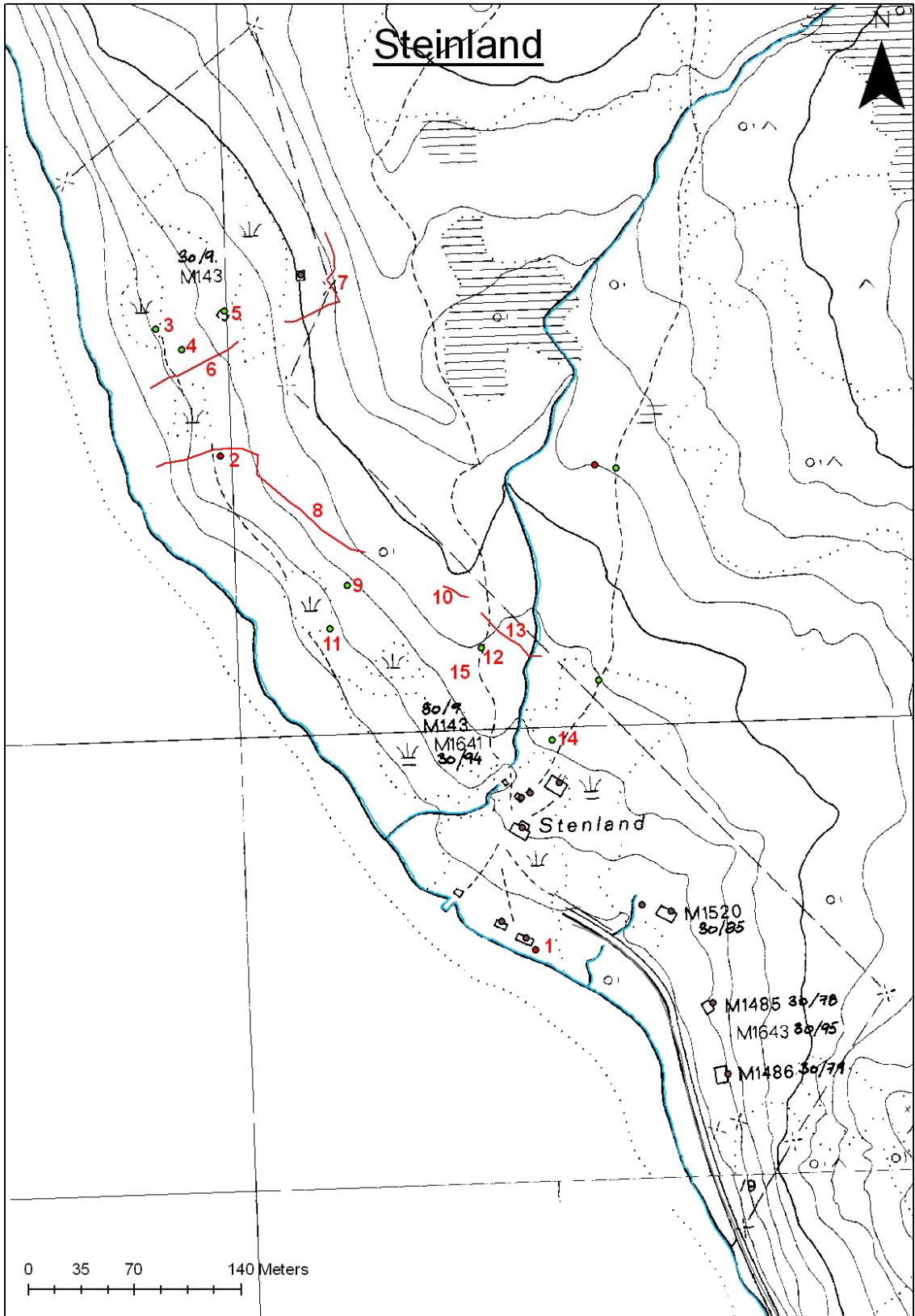
Punkt 11: Tuft frå nyere tid med oppbygde veggvoller av stein. Tufta ligger i bjørkeskog og måler ca 4x7m. Det er en kjeller i tufta, og indre mål er 2x2,5m.

Punkt 12: Tuft frå nyere tid. Tufta består av to breie, oppbygde veggvoller og er åpen i begge kortendene. Tufta måler ca 5x4m, og ligger på et høydedrag like nedenfor et steingjerde. Det er spredt bjørkeskog med gress og blomstervekster i området.

Punkt 13: Steingjerde

Punkt 14: Tuft frå nyere tid. Tufta måler ca 4x5m, og er svært overgrodd. Den har veggvoller oppbygd med stein, og antydning til kjeller.

Punkt 15: Tuft fra nyere tid med oppbygde torrvoller som er ca 0,5m breie. Tufta måler ca 6x4,5m, og mangler voll i ene kortenden.

KONKLUSJON

Planen med de framlagte byggetiltak kommer ikke i konflikt med automatisk freda kulturminner. Steingjerdet med den mulige helleristningen ligger utenfor det planlagte byggeområdet, og det er viktig at dette ikke blir skadet av tiltak på eiendommen. Det finnes flere nyere tids kulturminner på eiendommen, hovedsakelig tufter og steingjerder. Disse ligger spredt gjennom det gamle kulturlandskapet og bør bevares som en integrert del av dette. Dette gjelder særlig området nord for den bebygde delen av eiendommen. Både tuftene og steingjerdene tegner seg for deg meste tydelig i terrenget og har stor synelig formidlingsverdi når det gjelder den tradisjonelle bruken av eiendommen.

VADSØ 23.07.08.

.....

Feltleder / Saksbehandler